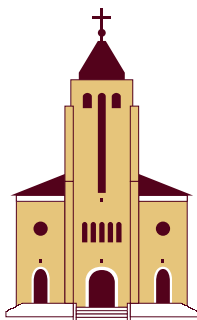

MUSTÁRMAG

Budapest-Pestszentlőrinc-Szemeretlepi Szent István Király Plébánia

ALAPÍTVÁ: 1992 • 2019/5. SZÁM • OKTÓBER 6.

RÓZSAFÜZÉR

Október Rózsafüzér Királynőjének a hónapja. A rózsafüzért ünnepeljük, azt az ajándékot, ami lehetőséget teremt arra, hogy Krisztus misztériumán elmélkedjünk, ezáltal pedig a Boldogságos Szűz Máriát kövessük, aki Isten fiának megtestesülésével, szenvedésével és feltámadásával egyedülálló módon állt kapcsolatban. A rózsafüzér elindítja gondolatainkat, képzeletünket, érzéseinket és vágyainkat. Elmélkedő, Krisztus-középpontú ima, ami elválaszthatatlan a Szentíráson való meditálástól.

A rózsafüzérre mint lelki fegyverre tekintek, amellyel a világ kísértései ellen vehetjük fel a harcot. Szent II. János Pál mondja: *„Ha jól végzik ezt az imádságot, akkor az nem csupán Isten felé fordítja az embert, hanem felkészíti arra, hogy tevékenyen vegyen részt Isten tervében, könyörületessé és a világ békítőjévé teszi őt itt és most.”* (Rosarium virginis Mariae, 40)

A rózsafüzért kezdettől fogva a békéért való imádsággal hozták kapcsolatba – éppen úgy, ahogyan Mária is a békéért való imához kapcsolódik. Fatimában Mária arra kérte a gyermekeket, hogy imádkozzák a rózsafüzért a modern kor eretnokségének és gonoszságának, a kommunizmusnak a bukásáért. XVI. Benedek pápa így ír: *„Ha a rózsafüzért a megfelelő módon imádkozzuk, nem mechanikusan és felszínesen, hanem elmélyülten, odaadással, akkor az valóban békét és kiengesztelődést hoz. A rózsafüzérben Jézus legszentebb nevét mondjuk ki hittel és szeretettel; ez áll minden Üdvözlégy középpontjában.”*

Október hónapját Rózsafüzér Királynőjének szenteljük: győződjünk meg hát a rózsafüzér imádkozásának csodálatos erejéről, arról, hogy képes minket segíteni abban, hogy megváltásunk titkán elmélkedve közelebb kerülünk Jézushoz és Máriához. Imádkozzuk hát a rózsafüzért a békéért, és azért, hogy imádságunk által Jézussal és Máriával együtt öleljük át a szegényeket, elnyomottakat és a világ valamennyi szenvedő emberét. Isten áldjon meg titeket!

Fr. Mahimai Raj Anthony

52. NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS

2019. szeptember 13-án Erdő Péter bíboros elindította a visszaszámlálást az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusig, és ünnepélyesen megnyitotta a regisztrációt – már egy évet sem kell várnunk a nyitó szentmiséig. (3. rész)

Előző számunkban visszatekintettünk az Eucharisztikus Kongresszus százharmincyolc éves múltjára, helyszíneire. A városok, évszámok hosszú listájában szerepel fővárosunk is – 1938-ban kaptunk lehetőséget megrendezni az eseményt. *(A fortépan.hu-ról vett fotónk az akkor a Hősök terére épített oltárról készült.)*

Immáron tehát másodszor nyílik már alkalom arra, hogy a világ minden tájáról katolikusok tíz- és százazrei a magyar fővárosba zárandokoljanak azért, hogy megünnepeljék az egyház életének forrását: az

Lehetőség van családi szálláshely felajánlására!

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus idejére elsősorban budapesti vagy a fővároshoz közeli családi szálláshelyekkel rendelkezők jelentkezését várják. Ezáltal biztosíthatunk ingyenes szálláslehetőséget a Magyarországról és a határon túlról, valamint a kevésbé tehető, távoli országokból érkező résztvevők számára.

Kérdés esetén az egyhaziizallas@iec2020.hu e-mail címen vagy a +36 20 262-6989-es telefonszámon lehet érdeklődni. Akinek kétségei lennének, vagy hezitál: a földön alvásra is vannak jelentkezők! **Ne hagyjuk ki!**

Eucharisziát. A 2020 szeptemberében Budapesten megrendezendő egyhetes ünnepségsorozaton számos lelki- és kulturális esemény segíti majd közérthető és kézzelfogható módon az Oltáriszentség tiszteletét, és világít rá arra, hogy az Eucharisztia – az egyén- és a közösség számára egyaránt – élet- és erőforrás. Szentmise a Puskás Ferenc Stadionban, a Kossuth téren, gyertyás körmenet a Hősök teréig, szentségimádás a Szent István Bazilika előtt, ifjúsági est a Papp László Sportarénában, előadások, tanúságtételek, művészeti programok hosszú sora vonja majd Budapestre a világ-egyház figyelmét.

A tervezett programot a szervezők összefoglalták egy táblázatban, de az a Mustármagba csak olvashatatlanra kicsinyítve férne be, ezért kirakjuk a templomi falijújságra, illetve természetesen megtekinthető az interneten is a www.iec2020.hu/hu/program linken.

A programok legnagyobb része ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Ahogy azt fentebb már említettük, megnyílt a regisztráció, így akár már most biztosíthatjuk ►

HÓNAPSOROLÓ

OKTÓBER

Október hagyományos magyar neve *Min-denszentek hava*. A hónap jeles alakja **Assisi Szent Ferenc** rendalapító. 1182-ben született Assisiben. Apja, Pietro Bernardone a város leggazdagabb embere, posztókereskedő volt. Édesanyja, Pica asszony, egy előkelő származású francia hölgy volt. Az apa nem tartotta fontosnak, hogy fia jó nevelést kapjon, hibásan beszélt latinul és franciául, írni is nehezen tudott, ami élete végéig nagyon bántotta.

Ferenc tékozló volt, életét mulatozással töltötte. Számolatlanul szórta apja aranyait. Egy betegség döbbsentette rá, menyenyire léha életet élt addig. Már nem kereskedő, hanem lovag akart lenni. Egy Dél-Itáliába induló hadjáratról visszafordult. Megértette, nem ez az ő útja.

Megváltozott. A csendet kereste, sokat imádkozott. Ettől kezdve gyakran látták

a város melletti leprás-házban. Később megvallotta: „Itt édessé vált a testem és a lelkem számára az, amit korábban keserűségnek tartottam.” Végleg szakított apjával, aki nem tudta elfogadni megváltozott fiát.

Ferenc elhagyta a világot, hogy egyedül Istennek szolgáljon. Ez eleinte abból állt, hogy a környék romos kápolnáit és templomait elkezdte felújítani. Egyre többen csatlakoztak hozzá. Korábbi barátai is társai lettek ebben a nehéz vállalkozásban.

1209. február 24-én Ferenc a Porcinkula kápolnába vett részt szentmisén: azt az evangéliumi részt olvasták fel, amelyben Jézus elküldi az apostolokat tanítani, de pénzt, tarisznyát nem vihetnek magukkal. Úgy érezte ez neki szól. Ez az, amit keresek – mondta, és elkezdte megvalósítani a halottakat. Mezítláb, kötéllel a derekán, szürkésbarna ruhában vándorolt a vidéken, és ►

► a helyünket azokon az eseményeken, amelyekben részt szeretnénk venni, sőt érdemes ezt minél előbb megtenni, mert a férőhelyek száma véges.

Regisztrálni online a legegyszerűbb a <https://registration.iec2020.hu> oldalon. Állítólag van lehetőség erre írásban is: a *Jelentkezési és Részvételi Tájékoztatóban* említene honlapról letölthető, számítógéppel vagy kézzel kitölthető pdf jelentkezési lapo-

kat is, amelyeket e-mailben kell beküldeni a registration@iec2020.hu e-mail címre, de ezt a pdf-et nem sikerült megtalálnia e sorok írójának.

Fontos, hogy akik nem boldogulnak a regisztrációval, esetleg egyáltalán nem használnak számítógépet és e-mail címük sincs, jelentkezzenek bátran a sekrestyében, hogy megszervezhessük számukra a segítséget.

D-P. Cs.

▶ prédikált, gyógyított, halottat támasztott fel és ördögöket űzött.

Eredetisége és hite ellenállhatatlan erővel vonzotta az embereket. Annak ellenére, hogy az első ferencesek igen szigorú életmódot folytattak, sokat nélkülöztek, de soha egyetlen fillért sem fogadtak el. Mégis vidámak voltak és egymással szemben nagyon figyelmesek. Néhány év múlva már ötezer testvér tartozott közéjük.

Ferenc ekkor pápai jóváhagyást kért közössége számára. Tizenkét testvérral Rómába ment. A pápa barátságosan fogadta őket, de túl szigorúnak tartotta az életüket. Végül engedett Ferenc és az egyik bíboros rábeszélésének, és engedélyezte a ferences rend működését.

A legfontosabb feladatként Ferenc a prédikálást bízta a testvérekre. Feladatának tekintette, hogy testvéreivel együtt Jézus életét jelenítsék meg az emberek között.

Mondják Ferencről, hogy seprűt hordott magával, s ha egy templomot piszkosan talált, kitakarította.

Élete vége felé súlyos konfliktusok keletkeztek a rendben, voltak, akik számára Ferenc szegénysége követhetetlennek tűnt. Lemondott a rend vezetéséről és visszavonult az Alverna-hegyre. Ott Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén megjelent előtte egy angyal, és utána láthatóvá váltak rajta Krisztus sebei, a stigmák.

Súlyos szenvedések után 1226. október 3-án megáldotta a testvéreket, és énekelve visszaadta a lelkét az Úrnak. IX. Gergely pápa 1228. július 16-án avatta szentté.

Istenünk, ki Szent Ferencnek megadtad, hogy szegénységben és az alázatosságban hasonlónak váljék Krisztushoz, engedd, kérünk, hogy az ő nyomdokain haladva követhessük Fiadat, és örvendő szeretettel egyesülhessünk Veled!

Forrásmű: Szentek élete, SZIT, Budapest 2009.

N. K. E.

ANYAKÖNYVI ADATOK

TEMETÉSEK

† **Mészáros Károly**

születési év: 1953

temetés ideje: 2019. szeptember 13.

† **Magyar Miklós**

születési év: 1946

temetés ideje: 2019. szeptember 18.

† **Kara Tünde**

születési év: 1974

temetés ideje: 2019. szeptember 20.

† **Kerekes Andrásné**

(Reichensberger Gizella)

születési év: 1928

temetés ideje: 2019. október 4.

† **Nagy Amália**

születési év: 1929

temetés ideje: 2019. október 4.

A SZENTKORONATANRÓL

Jelen cikkünk 1. része előző számunkban olvasható.

Fontos, hogy István király – a többi európai királlyal ellentétben – nem egyedül Istennek felelős, hanem a nemesség bizonyos rétegei felé is felelősséggel tartozik, és ugyanez a nemesi réteg is „beleszólhat” a hatalom gyakorlásába. Ez utóbbi tantétel a Szent István előtti, fejedelemségszerű magyar állami berendezkedésben gyökerezik, amely szerint a szabad fegyveres férfiak közfelkiáltással választották meg a fejedelmet. A gondolat később az Aranybulla kiadásában, annak megújításaiban, valamint az 1848-ig érvényben lévő „rendi” állami berendezkedésben jut el a teljességre. Más kérdés, hogy a XVIII-XIX. század (felvilágosult) abszolutizmusa megfojtja ezt a mélyen a magyarság jogtudatában gyökerező, partnerségen alapuló egyensúlyt, s így teljesen érthető Magyarország csatlakozása az 1848/49-es forradalmi hullámba, jöllehet, a magyar jogtörténet már évszázadok óta magában hordozta azokat az alapelveket, amelyeket az ún. „felvilágosodás” újszerű friss eszmékként hirdetett.

Látható tehát, hogy a középkori Magyarországon a Szentkorona, a király és a rendek együttesen gyakorolták a hatalmat, s mint ilyenek a király, a rendek és minden, a Szentkorona államainak területén élő természetes személy is a Szent-

korona tagjának minősültek. Tekintettel továbbá arra, hogy a hatalmat részlegesen gyakorló nemességhez több szintű hűbéri láncolat is tartozott, – teoretikusan bár, de – kimondható, hogy közvetve a Szentkorona tagja volt minden, az akkori magyar állam területén élő természetes személy is, azaz a Szentkorona tagjaként a hatalom letéteményesei voltak: maga a Korona, a király, a rendek és a nép is.

Feltehetjük tehát a kérdést, hogy mindezek ismeretében mennyire volt „felvilá-

gosult és modern vagy újszerű” a montesquieu-i hatalommegosztás XVIII. századi doktrínája, valamint az ún. „népképviselői demokráciák” eszméje? Sajnálatos, hogy a montesquieu-i elvek 1795-ös megjelenésére Magyarországon már fénykorát élte az ún. „felvilágosult abszolutizmus”, a Szentkorona-tan pedig már rég kiüresedett.

Abból a tantételből, hogy a Szentkorona a legfőbb állami szuverén, levezethető, hogy „ő” a magyar állam teljes területének legfőbb és egyetlen tulajdonosa is. Ez lát- ►

► szik leképeződni a Nagy Lajos által kiadott „ősiség törvényében”, amelyet a XX. századi szakirodalom előszeretettel emleget „feudális csökevényként” vagy a magyar gazdasági és társadalmi fejlődés „röghöz kötőjeként”. Az ősiség törvényének eredeti formája értelmében a Szent Korona tagjai – tehát jelen esetben bármely természetes- vagy jogi személy, amely bármekkora földdel rendelkezik a magyar állam területéből – a földet a Szentkoronától, mint legfőbb tulajdonostól csupán használatra kapja. Amennyiben egy földbirtoknak nem marad természetes személy örököse, az visszaszáll a Koronára, és ilyen módon forgalomképtelenné válik.

ANYAKÖNYVI ADATOK

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

☞ **Laczó Erna és Bíró András** –
2019. szeptember 20.

☞ **Tóth Krisztina és Trungel János** –
2019. szeptember 27.

KERESZTELŐK

☞ **Ádám Olivia**
születési dátum: 2019. március 16.
keresztelés ideje: 2019. szeptember 8.

☞ **Szabó Levente Ákos**
születési dátum: 2010. január 26.
keresztelés ideje: 2019. szeptember 15.

☞ **Palasik Emma**
születési dátum: 2019. április 26.
keresztelés ideje: 2019. szeptember 22.

☞ **Schubert Lilien**
születési dátum: 2019. július 25.
keresztelés ideje: 2019. szeptember 29.

Kétségtelen, hogy a föld használati jog keretében történő művelése, valamint elidegeníthetetlensége valóban nem összeegyeztethető a jogi-, gazdasági- és társadalmi berendezkedéssel, amelynek alapja a magántulajdon, amely magántulajdon kizárólagos és egyedüli korlátja a másik jogalany magántulajdonának és cselekvésének szabadsága. Gondoljunk azonban arra, hogy a magyar termőföld elidegeníthetővé válása vezetett a XIX-XX. század fordulóján az agrárproletariátus kialakulásához, a dzsentrisedéshez, s ebben a társadalmi környezetben a későbbi totalitárius diktatúrák akadálytalanul fejthették ki mind anyagi- mind szellemi értelemben vett romboló hatásukat. E romboló hatásokat napjaink posztmodern értéknélkülisége csak fokozza, s magyarságunk szellemi- és gazdasági kiüresedése már szinte visszafordíthatatlan.

Természetesen tisztában kell lennünk a sajnálatos történelmi realitásokkal. E néhány gondolatot csupán azért láttam szükségesnek felvillantani, hogy legalább államalapításunkra emlékezve jusson eszünkbe, hogy magyarságunk nem pusztán egzotikum, nem degradálható a díszes öltözetű hagyományörzésre vagy a magyar gasztronómiai „különlegességekre”, hanem mindemellett és mindezek alapjaként egy olyan évezredes szellemi-, lelki-, értékrendbeli- és politikai alapokon nyugszik, amelyek ismeretében nem lenne szükséges ezeket külföldről – akár félresikerült állapotban – bevezetni, vagy oktrojált módon rosszul átültetett „újdonságokként” lenyelni.

Felhasznált irodalom: A Magyar Szentkorona és a Szentkoronatan az ezredfordulón. (szerk.: Tóth Zoltán József, Szent István Társulat, Budapest, 1999)

T. L. Cs.

NEMCSICS ANTAL (1927–2019)

Lehetséges, hogy riportalanyunkról a manapság Szemerére járók közül sokan nem is tudták, hogy neves szaktekintély, a világ számos helyén ismerik a nevét, elismerik munkásságát és állandó kiállítása van a pápai Esterházy-kastélyban. Nemcsics Antal színtervező, festőművész, egyházművész, egyetemi tanár, a műszaki tudományok kandidátusa és doktora. Ő dolgozta ki a Coloroid színrendszert, a komplex színharmonia-elméletet és a színdinamikai környezetelméletet, valamint a színreferencia indexszámrendszert.

Egy tavaszi délutánon látogattuk meg, nem is sejtve, hogy az interjúban leírt jelenidők a megjelenésre múltidővé válnak...

► **■ *Anti bácsi, mesélne nekünk kicsit az életéről? Miért választotta ezt a hivatást?***

– Pápán születtem 1927-ben, édesapám matematikatanár, édesanyám zene- és énektanár volt. Gyerekkorom óta állandóan rajzoltam, festettem. A színekbe még Pápán szerelmesedtem bele. Ültem a város szélén, és figyeltem a nap fényét a fehér házfalon, az árnyékok váltakozó színét a naplemen-tében. Ez nagyon izgatott akkor. Középis-kolába a bencésekhez jártam és gyakorta megesett, hogy hosszú órákat töltöttem el a Nagytemplomban (Szent István vértanú templom), ahol *Franz Anton Maulbertsch* freskóit, képeit csodáltam. Ekkor határoztam el azt, hogy én is ilyet szeretnék festeni. Ezért a Képzőművészeti Főiskolára iratkoztam be, ahol 1950-ben festőként végeztem Szőnyi István tanítványaként. Mivel akkoriban Magyarországon kevésbé volt lehetőség a kiteljesedésre, ezért rendszeresen küldtem képeket külföldi pályázatokra.

■ *Az akkori nehéz viszonyok közepette, a Rákosi-korszak alatt nem volt ez merész húzás?*

– Már a diplomamunkáim közül is beadtam egy faliképet az 1949-es Világírfújsági Találkozó képzőművészeti pályázatára, amivel megnyertem pályafutásom első díját. A Rákosi-korban nem lehetett gyakran utazni, de amikor lehetőséget kaptam, éppen egy pályázat kiírására került sor Olaszországban. Amit eredetileg festettem a pályázatra, azt nem engedték át a határon, így üres vásznat és festéket vittem magammal. *Giorgone Giorgione da Castelfranco* – róla nevezték el a díjat – olasz festő szülővárosában festettem meg az óváros kapuját. Ezzel a képpel nyertem meg a díjat. A serleget, amit kaptam pedig nem engedték hazahozni, egy barátom segítségével került ide a nappaliba. A későbbiekben is nyertem még díjakat, például az MTA-tól, külföldi egyetemek-

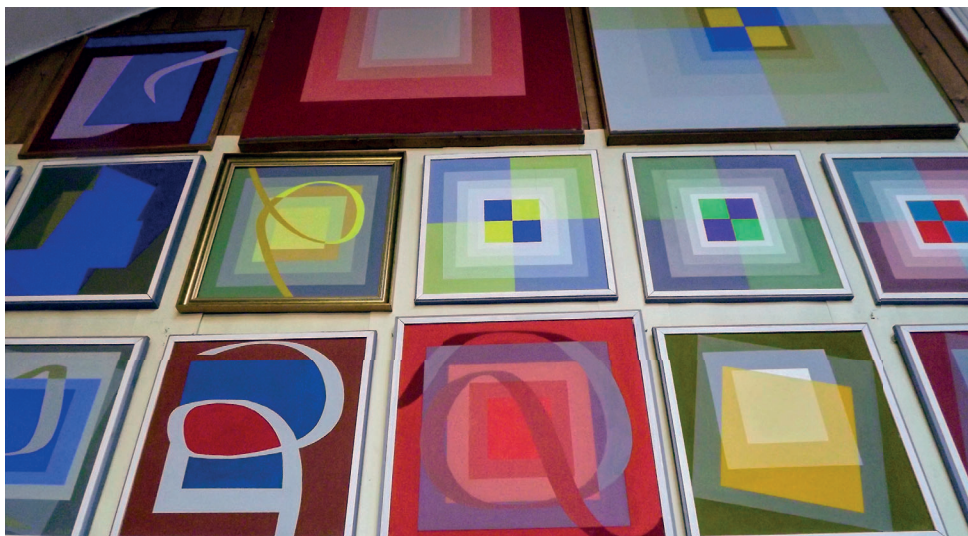
től, illetve 1996-ban megkaptam a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét. Érdekes, hogy még mostanában is elismer-ték a munkámat: nemrég alapítottak egy nemzetközi díjat azoknak, akik az emberi környezetet színtervezéssel még emberibbé tudják varázsolni. Ezt első alkalommal én kaptam meg.

■ *Hogyan kezdett el foglalkozni a színelmélettel?*

– Akkoriban elég sok képet festettem a természetből témát merítve, és nagyon sok érdekes dolgot tapasztaltam: egyes színek egy másikkal együtt nagyon szép harmóniában vannak, míg egy hasonló – más árnyalatú nem. Az egyik szín élőnek hat, míg a másik holtak látszik. Egyre inkább érdekelt, hogy mi lehet ennek az oka. Milyen tulajdonságaik lehetnek a színeknek? A kutatásaim eredményeként színelméleti könyveket, cikkeket, tanulmányokat írtam, melyek számos helyen, nyugat-európai országokban, az Amerikai Egyesült Államokban és még Japánban is megjelentek. A mai napig vannak közöttük olyanok, melyek neves külföldi egyetemek oktatási segédletei. A Budapesti Műszaki Egyetemen lehetőséget kaptam egy laboratórium létrehozására és vezetésére is.

■ *Milyen felhasználási területei vannak a színelméletnek?*

– Legfőképp gyakorlati haszna van. Minden emberre hatással vannak a színek: egy adott szín képes valakit megbetegíteni (pl. a sárga gyomorbajt okoz), míg egy másik megoldja a szív problémáit. A színeknek erős élettani és érzelmi hatásai vannak. Az egyetemi kol-légákkal nagyon sok kísérletet végeztünk. Egyszer az iskolában a tantermek színével kísérleteztünk: az egyiket pirosra, a másikat kékes árnyalatúra festettem. Mikor a hallgatókat beültettem ebbe is, abba is, majd matematikai feladatokat adtam nekik, kiderült,

hogy a kékes környezetben a diákok sokkal könnyebben és eredményesebben oldották meg a feladatokat. Amikor az érzelmeikre irányuló feladatokat kaptak, akkor a pirosban ülők teljesítettek jobban. Ezért is oktatjuk a mai napig építészeknek is a színelméletet, amit már a tervezésnél is figyelembe tudnak venni.

■ *Az egyik legnagyobb eredménye a Coloroid színrendszer. Mesélne nekünk erről is?*

– Úgy alakult, hogy a 60-as években, amikor Magyarország gazdasági kapcsolatai nyugat felé is megnyíltak, a nyugati országokba is kezdtek Magyarországról termékeket szállítani. A külföldi megrendelők színre vonatkozó kéréseit idehaza azonban nem értették. A szín megadása helyett ők csak kódokat adtak meg. Ezeket viszont itthon senki sem ismerte. Az egyik minisztériumi embernek eszébe jutott, hogy a BME-n van valaki, aki színelmélettel foglalkozik. Felkerestek, de kiderült, hogy a külföldiek által használt Munsell színatlász megszerzése nagyon költséges lenne, ezért megbíztak azzal, hogy állítsak elő itthon ilyet. Olyan színrendszer előállításán kezdtem

el dolgozni, amely nemcsak laboratórium-ban, hanem nappali fényviszonyok között is használható. Ez lett a Coloroid színrendszer, amit 1980-ban New Yorkban publikáltak. Miután nemzetközi tudósok is pozitívan hivatkoztak róla, világszerte elismertté vált. A mai napig három színrendszer él a világban – a magyar, az amerikai és a svéd. A HP nemrég jelentette be, hogy az új nyomtatóin a jövőben a magyart fogja használni.

■ *A színrendszeren és színelméleten kívül még számos területen találkozhatunk Anti bácsi nevével: a városépítészetben, épületek, utcák, terek színtervezésénél, a metróállomások tervezésénél, kórházakban, az egyházi művészetben. Mesélne egy kicsit ezekről a munkáiról is?*

– 1945 után nagyon sok templom romokban állt, felújításra szorult. Tönkrementek a falak, újra kellett színezni, festeni, a képeket újra kellett alkotni. A festő kollegáim nem mertek ilyen munkát elvállalni, nekem pedig mindig is álmom volt ez. Vállaltam a munkákat: sorra készültek a színtervek, kb. 100 templom színtervét készítettem el hazánkban. Ezen felül falképeket, freskó- ►

▶ kat is készítettem. Személyesen mentem el a templomokba, megnéztem a kialakításukat, a térarányokat, elkezdtem a kitalált témák alapján vázlatokat készíteni, majd következett a megvalósítás. A bibliai témákat leggyakrabban a helyi plébános mondta meg, de azért előfordult az is, hogy teljesen szabad kezet kaptam.

A háborút követően nemcsak a templomok, hanem a házak, utcák, közterek felújításában, újratervelésében is segédkeztem. Mivel először mindenki megpróbálta saját maga helyreállítani a romokat, felkérték az egyetemet és engem, hogy segítsek az újjáépítésben, a különböző épületek színterveinek elkészítésében. Így került sor többek között a Budai Vár, Esztergom, különböző gyárak, kórházak, rendelők, városközpontok megtervezésére. Figyelni kellett a különböző építészeti stílusok eredeti színvilágára, az azóta köré épült épületek stílusára. Olyan színterveket kellett létrehozni, amely összképileg adja a megfelelő hatást.

Amikor még könnyebben utaztam, például Franciaországból kértek fel a marseille-i egyetem oktatói, hogy tartsak nekik előadásokat a színekről, amit fel lehetne használni a városkörnyéki falvak, települések újratervelésénél. Olaszországban a Comói-tó melletti települések színterveinél használták fel az ötleteimet.

Néhány évvel ezelőtt a szemeretelepi plébánia falára is készítettem tervek, de ez a projekt nem jutott el a megvalósításig.

■ *Hogyan került Szemeretelepre??*

– Először a főiskolai évek alatt kerültem Budapestre. A főiskolán megismerkedtem későbbi feleségemmel, Takács Magdolnával, aki szintén ott tanult. A házasságkötésünk után Kispestre költöztünk és egy darabig ott éltünk. 1957-ben átköltöztünk Lőrincre, azóta élek itt. Egy ideig a Szent Margit Plébániára jártam, mert az a ferenceseké

volt, ismertem Marcell atyát még Páparól. A régi kápolna létrejöttében is részt vettem, a képeit és az üvegablakokat én festettem. A legutóbbi felújítás során kidobták ezeket a képeket, a megmentett alkotásokat a pápai kastély kiállításán lehet megtekinteni. Később – mivel ez közelebb esett hozzánk – a szemeretelepi plébániára jöttünk át, és azóta is ide tartozunk.

■ *A család tagjait rendszeresen látjuk a templom eseményein, a miséken. Bemutatná őket is?*

– Festő nincs a családban. 3 fiam van: Ákos, Csongor és Endre, nekik születtek gyermekeik, 15 unokám van összesen, és már dédunokák is vannak. Az unokák között több is van, aki érdeklődik a festészet iránt. Rendszeresen járnak hozzám a műterembe gyakorlat céljából. Ákos fiam is érdeklődik a művészetek iránt, neki már kiállítása is volt.

■ *Anti bácsi a mai napig aktívan dolgozik. A műterem is tele van friss képekkel. Hogyan alakult ki ez a hatalmas alkotóműhely?*

– Miután ideköltöztünk a feleségem szüleihez, én építettem a házhoz a műtermet utólag. Az ablak észak felé néz – mint a műtermek általában –, mert így a nap legteljesebb spektruma jön át az ablakon, és az minden színt éltet. A festékeimet én magam készítem. A most elkészült képek a következő módon keletkeztek: mindegyik egy érzelmi gondolatot mond el. Választok egy színt, a színhez pedig elkészítek egy kompozíciót, tehát nem előre találom ki a témát. Ezután lehet meghatározni a pontos színcsoportot, azt, hogy mit fejezzon ki a kép, majd az elkészítés fázisával fejeződik be az alkotó munka.

■ *Nagyon köszönjük, hogy időt szánt ránk. Páratlan élmény volt számunkra az itt töltött néhány óra!*

V. Zs.

IFJÚSÁGI KALANDTÚRA

Visegrádi-hegység, 2019. szeptember 28.

„Ezek
a szürke, hallgatag
kőszálak
Papok, s nem prédikálnak,
Proféták, de senkit nem feddenek,
Se vétkes királyt, se vak népeket.
Csak állnak s várnak
Mindenkit, aki fáradt,
Mindenkit, aki megterheltetett.”

Reményik Sándor

Az ősz magával hozta plébániánk fiataljai számára a következő kirándulást: ezen a szép szombati napon a Visegrádi-hegység egyik különleges útját jártuk be. Cé-lunk a Vadállókövek és a Prédikálószték meghódítása volt. A túra Dömös és Pilis-szentlászló között 15,5 km hosszú utat jár be 570 méter szintemelkedéssel.

Ez a nap is korán kezdődött, tömegköz-lekedéssel utazva terveztünk Dömösre el-jutni. Vonat, metró, Volán-busz... 12 fős csapatunk 10 órára már a dömösi templom melletti ABC áruház pultjait próbálta ki-űríteni, hogy az utazás során elfogyasztott elemózsiát pótolja. A gyors bevásárlást kö-vetően a már ismert utcán, kis házak között haladva keltünk útra. Hamarosan beértünk a fák közé és mindjárt technikai szünet kö-vetkezett. A várakozás percei alatt előkerült egy kis hangszóró, így rögtönzött ének- és

táncbemutatót élvez-hetett minden arra járó turista és az erdő izgatott lakói.

Első igazi megállónk a Szentfa-kápolnánál volt, ahol egy közös imára került

sor. Edina kihirdette a pénteki ifihittan várható menetrendjét. Fotózkodtunk a ki-sebb-nagyobb köemberekkel, majd a piros háromszög jelzésen megkezdtuk az emel-kedést.

Kalandtúra: miért is neveztük el a mai eseményt így? Fiatal harcosaink itt meg-kapták a választ. A hazai turistautak egyik legmeredekebbje, a Vadálló-gerinc emel-kedője várt itt ránk. Ez az út legnehezebb része. Először földúton, majd gyökerekkel és kövekkel kiegészülve, végül a közvet-lenül a Vadállókövek alatt görgőkövek-kel tarkítva vezet a meredek kaptató. Jó hangulatban – „Miért erre jöttünk?, Kell még felfelé menni?, Mikor érünk fel?” –, ►

ki kell emelni a csapat lelkes sziklamászóit: Benjámint, Gergőt, Lacit, Krisztát és Edinát. A kövekről fantasztikus kilátás nyílik a Dunára, a Börzsönyre, a Téry-útra, Dobogókőre. A páratlan panorámán kívül a sziklasor változatossága teszik széppé ezt az ösvényt.

Mik is a Vadállókövek? Az egykoron itt működő vulkán óriási, robbanásos kitörései után a lehullott hamu és kőzet a magas hó hatására összeálltak és egy nagyon kemény, időálló cementált kőzetté, agglomerátummá alakultak (14-15 millió évvel ezelőtt). A felrobbanó kráter helyén keletkezett hatalmas kaldera falain helyezkednek el ezek a tanúkövek. Az idők során az időjárás viszontagságai lecsiszolták a puhább kőzetretegeket (ezek ma kötengerként gyűlnek össze a sziklák alatti hegyoldalon) és a legkeményebb, andezitből felépülő részek felszínre kerültek. Ezek láthatók még ma is az út mellett.

Hosszasan időzhettünk volna még itt, de várt ránk a túra legmagasabb pontja és a tervezett ebéd helye, a Prédikálószek. A legfelső sziklától egy éles balkanyar-

▶ többszöri pihenéssel és lógó nyelvekkel érkezünk meg a Vadállókövek sziklatengeréhez. Nagytuskó, Attila feje, Szélestorony, Bunkó, Függőkő, Felkiáltójel, Árpád trónja – ezek a jellegzetes sziklák elnevezései letről felfelé haladva. Természetesen mindegyiknél megálltunk pihenni, beszélgetni, sziklát mászni, fényképezni. Külön

ral köszöntünk el a kövektől és kényelmes erdei úton értük el a felújított (már tavaly előtt közösen is felkeresett) kilátó és pihenő helyet. Először a kilátó legfelső szintjére másztunk fel, hogy megtekintsük a Duna magyarországi szakaszának legszebb panorámáját. Mit láthattunk innen, 639 méter magasról? A Pilis, a Visegrádi-hegység, a Börzsöny és a Helembai-hegység csúcsait, a Cserhát és a Mátra távoli tömbjét, a Duna fantasztikus kanyarulatát, a Visegrádi-várat, Szobot, Zebegényt, Nagymaros, Visegrádot és közvetlenül alattunk a „kőszéket” és az 1998-ban állított Szent László keresztet. Az érdeklődők megnézhatték a kilátóban található kis kiállítást is.

Ezután következett az igen jó hangulatban elköltött ebédünk és a kihagyhatatlan csúcs-csoki. Az evést hosszas beszélgetés követte, így nehezen tudtunk újra elindulni. A Varga-lósz felé haladó erdei gerincút

nemcsak kényelmes, de gyönyörű is. Változatos erdei környezet és számos helyen szép kilátási lehetőség színesíti az őszi színekavalkádot. Sajnos szeder már nem volt az út szélén, így ez a desszert most elmaradt. Nevetgélve, énekelve, néha zenét hallgatva értünk el a lefelé vezető útkereszteződéshez. Pilisszentlászló felé először egy nagyobb lejtő várt ránk. De, mint mindig, most is beigazolódott az erdei mondás: mindent lejtő végén egy újabb emelkedő vár! A Tövises-hegy megmászása után már csak lefelé menet következett. Az út könnyebbé válása fordított arányosságban volt fiataljaink be-

szélőkéjének beindulásával, így a további jó hangulat adott volt. Egy kis „megbotlástól” eltekintve szerencsére ez nem jelentett különösebb veszélyt ránk nézve!

Hamarosan kiértünk az erdőből és a Kis Rigó Vendéglő mellett lementünk a falu, Pilisszentlászló központjába.

Mivel a helyi boltok eladó-sorba kerültek, ezért közös megegyezéssel megszavaztuk, hogy hazafelé a Nyugati-téren meglátogatjuk a hazai dining food egyik gyöngyszemét jelentő McDonald's intézményt vacsora céljából. A buszra nem

kellett sokat várni, így nem sokára már a Volán helyi járatán zötykölődtünk vissza a város felé.

Szép napunk volt, hálát adunk Istennek a kiváló csapatért, a jó időjárásért, a szuper látnivalókért és a közösen eltöltött időért is. Legközelebbi iftúránk majd a téli szünetben lesz, várunk mindenkit arra is sok-sok szeretettel!

V. Zs.

PÉNTEKI JÁTÉK A DON BOSCÓBAN

„Az olasz **Bosco Szent János** (1815–1888), a szalézi rend megalapítója a katolikus pedagógia egyik legnagyobb alakja volt, aki a nevelés legfőbb eszközének a nevelő személyiségéből sugárzó szeretetet tekintette. Pedagógiája a játék, az ima és a közösségi munka hármasan nyugszik.”

„A játék segíti a gyermeket önmaga és a világ megismerésében, valamint nagy szerepe van ugyanakkor a mozgás fejlődésében, fejlesztésében. De az egyik legnagyobb ereje, hogy segíti a gyermeket az élményeik feldolgozásában, az érzések elfogadásában és oldja a bennük lévő feszültséget. A játék ugyanakkor a társas szabályok, a csoportban való együttműködés gyakorlásának a színtere, ami lehetőséget ad arra is, hogy a csoport hatására változzon a gyermek viselkedése és magára is vonatkoztassa az érvényes játékszabályokat.” (Lakatos Margit: *Játépszichológia*)

Mi pedagógusok, szülők úgy gondoltuk, hogy szívesen adjuk időnket, tapasztalatainkat és szaktudásunkat arra, hogy játszunk a gyerekekkel. Fontosnak gondoltuk, hogy gyermekeink a vasárnapi szentmisén és a hittan órákon kívül is találkozzanak, együtt lehessenek és megismerjék egymást. A meghívás elsődlegesen a plébániai általános iskolás korosztálynak szólt, de szívesen látjuk a környező iskolák hittanos tanulóit is. Aki pedig csak a játék kedvéért jön közénk, őket is nyitott szívvel fogadjuk.

Ezen az alkalmakon a gyerekek megismerhetnek új játékokat, pingpongozhatnak vagy bekapcsolódhatnak a kézműves tevékenységekbe. A játék végén az étke-

zést imával kezdjük és közben lehetőség van megosztani egymással örömeinket vagy akár bánatunkat. Az adott időszak ünnepeiről és szokásairól is ekkor tudunk beszélgetni. A zsíros vagy lekváros kenyérnek és a citromos teának mindig nagy sikere van.

Több évtizedes pedagógiai és szülői tapasztalataim alapján úgy érzem, hogy gyermekeinknek, illetve nekünk, felnőtteknek is szükségünk van közösségre. Ez lehet iskolai, munkahelyi, plébániai, sport-hoz-zenéhez vagy egyéb érdeklődési körhöz kapcsolódó együttlét.

Az előző évben a felnőttek lelkes kis csapata új tagokkal, szülőkkel, pedagógusokkal és fiatalokkal bővült, akik a játékokban, programokban és a szervezésben egyaránt aktívan részt vesznek. A gyerekeknek sokat jelentene, ha az ifjúsági korosztályból is lennének olyan fiatalok, akik alkalomadtán csatlakoznának hozzánk, és ezzel erősítenék a plébániai közösségünket.

Ha szeretsz játszani, szeretnél megtanulni új játékokat, vagy szeretnéd megismerni a mi kis csapatunkat, közösségünket, akkor gyere, mi szeretettel várunk!

Őszi időpontjaink: október 18., november 15. és december 20. – pénteken 17–19 óráig a Don Bosco Közösségi Házban (1185 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 39/b)

Elérhetőségünk: szmetus@freemail.hu; patronadetti@gmail.com

„Minden fiatalban van egy pont, amelyen keresztül megnyerhető a jó ügy számára, minden nevelőnek elsőrendű kötelessége a szívnek ezt az érzékeny pontját megtalálni és használni.”

B. K.-né

HÁZI PRAKTIKÁK

A nyári, őszi betakarítási munkákhoz számos fesztivál, összejövetel kapcsolódik. Az elmúlt hétvégén családi, szüreti napot tartottunk az iskolánkban, ahol volt idő együtt játszani, beszélgetni, egymást süteményét kóstolgatni. Itt ismertem meg tanítványaim

édesanyjának a receptjét, amit ezúton szeretnék megosztani, és szívből ajánlani. Itthon nagy sikere volt!

VAJDASÁGI SÓS

Hozzávalók: 80 dkg liszt, 2 dl olaj, 1 élesztő, ½ l tej.

Az élesztőt egy kis tejben felfuttatjuk, majd az összes hozzávalóval összegyúrjuk. A tésztát nem szükséges kelesztetni, azonnal lehet vele dolgozni. Aztán 4 részre osztjuk és mindegyiket 2-3 mm vastagságúra nyújtjuk és megkenjük a következőkkel: 1 Ráma, 1 evőkanál só, 3 tojássárgája. Egyenként felterkerjük és háromszögekre vágunk. A tetejét felvert tojásfehérjével megkenjük. Szórhatunk rá köménymagot, szezámmagot vagy sajtot.

Jó étvágyat kívánok hozzá:

K. L. M.

SZILVALEKVÁRT FŐZTEK BE AZ ASSZONYOK

HIRDETÉSEINK

LITURGIKUS ESEMÉNYEK

■ **október 8. kedd:** Magyarok Nagyasszonya Főünnep, ünnepi szentmisénket 18 órától mondjuk;

■ **október 20. vasárnap:** missziós vasárnap – a perselyadományokat a missziók javára továbbítjuk;

■ **október 21. hétfő:** szentségimádási nap 7–21 óráig;

■ **november 1. péntek:** Mindenszentek – parancsolt ünnep, szentmiséket 9:30 és 18 órai kezdettel tartunk, a szentmise után megemlékezünk elhunytjainkról;

■ **november 2. szombat:** Halottak napja – az elhunytakért a szentmise 18 órakor lesz, melynek végén elimádkozzuk a halottak napi esti dicséretet;

■ **november 18. hétfő:** szentségimádási nap 7–21 óráig;

■ **november 24. vasárnap:** Krisztus Király vasárnapja, gyűjtés a Karitásztól.

HIRDETÉSEK

■ Az egyházközségi hozzájárulást a szentmiséket követően a sekrestyében, illetve irodai szolgálat ideje alatt a plébánián lehet befizetni.

MUSTÁRMAG

a Szent István Király Plébánia lapja,
alapítva 1992-ben, újraindítva 2007 decemberében

Jelen lapszámunk munkatársai:

Fr. Mahimai Raj Anthony,
Bognár Károlyné Detti (B. K.-né), Derzsi-Pap Csilla (D-P. Cs.),
Knábné Lakatos Marianna (K. L. M.), Némethné Kiss Erika (N. K. E.),
Tóthné Lakatos Csilla (T. L. Cs.), Viola Zsolt

Fotók:

Knábné Lakatos Marianna, Viola Zsolt

A plébánia, illetve a szerkesztőség elérhetőségei:

Cím: 1185 Budapest, Tátrafüred tér 15. • Telefon: 292-1407

e-mail: szemere.mustarmag@gmail.com

www.szemere-plebania.hu

A következő Mustármag december 15-én jelenik meg.

VERSSAROK

Ady Endre:

Párisban járt az Ősz

Párisba tegnap beszökött az Ősz.
Szent Mihály útján suhant nesztelen
Kánikulában, halk lombok alatt
S találkozott velem.

Ballagtam éppen a Szajna felé
S égtek lelkemben kis rőzse-dalok.
Füstösek, furcsák, búsak, bíborak
Arról, hogy meghalok.

Elért az Ősz és sugott valamit,
Szent Mihály útja beleremegett,
Züm, züm: röpködtek végig az úton
Tréfás falevelek.

Egy perc: a Nyár meg sem hőkölt belé
S Párisból az Ősz kacagva szaladt.
Itt járt s hogy itt járt, én tudom csupán
Nyögő lombok alatt.

A ló kérdez

Lovamra patkót senki nem veret,
Be szerencse, hogy senki sem szeret:
Döcögök, lógok követlen úton
S hogy merre megyek,
nem nagyon tudom.

S a rossz úton, mert minden ellovan,
Felüti néha fejét a lovam
És megkérdi, míg szép feje kigyúl:
Hát mi lesz ebből, tekintetes úr?

Az idén 100 éve meghalt Ady Endrére emlékezünk ezzel a két versével. Házi feladat: olvass el otthon még kettőt! M. P.